

โรงพยาบาลกันตัง
เอกสารที่ SP-PCT-022
เรื่อง แนวทางการให้เลือดผู้ป่วย

	ชื่อ / สกุล	ลายเซ็น	วัน เดือน ปี
ผู้จัดทำ	นางวิไลรัตน์ บุญพรหม ตัวแทนทีม PCT		
ผู้ตรวจสอบ	นายแพทย์ชาญชัย สามัคคีนิษฐ์ รองประธานทีม PCT		
ผู้อนุมัติ	นายยศกร เนตรแสงทิพย์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาล		

สำเนาฉบับที่.....

แก้ไขครั้งที่.....

วันที่บังคับใช้.....

ระเบียบปฏิบัติ
โรงพยาบาลก้านตง

เรื่อง แนวทางการให้เลือดผู้ป่วย
เอกสารเลขที่ SP-PCT-022
หน้าที่ 1/3

วัตถุประสงค์

เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบขั้นตอนในการขอเลือด การให้เลือด และการเฝ้าระวังขณะให้เลือดและหลังให้เลือดได้ถูกต้อง และเป็นแนวทางเดียวกัน

เป้าหมาย

ผู้ป่วยได้รับเลือดตามแผนการรักษาอย่างปลอดภัย

ตัวชี้วัด

1. อุบัติการณ์ผู้ป่วยได้รับเลือดผิดพลาด
2. อุบัติการณ์ผู้ป่วยเกิดภาวะแทรกซ้อนจากการ ไม่ได้รับการเฝ้าระวังตามแนวทาง

ความรับผิดชอบ

เจ้าหน้าที่ WARD, OPD, ER ห้อง LAB, พนักงานขับรถ

วิธีปฏิบัติ

1. การขอเลือดของหน่วยงานจากงานชันสูตรให้หน่วยงานที่ต้องการขอเลือด เตรียมการดังต่อไปนี้

- 1.1 เจาะเลือดใส่ tube CBC จำนวน 2.5 ซี.ซี และ blood clot จำนวน 5 ซี.ซี ส่งห้อง Lab เพื่อหาหมู่เลือด (Blood.gr) & cross matching ก่อนเจาะเลือดตรวจสอบชื่อ นามสกุล และวัน เดือน ปีเกิด ของผู้ป่วยให้ถูกต้องก่อนจะเจาะเลือด และเจาะใส่ tube ที่เตรียมไว้
- 1.2 เขียนใบขอเลือดด้วยตัวบรรจงส่งห้อง lab พร้อมเลือดที่เจาะ ก่อนเวลา 10.00 น.
- 1.3 ลงรายการหน้าจอคอมพิวเตอร์เลือกรายการ ดังนี้ cross matching, Blood gr, ชนิดของเลือด Rh blood ge และจำนวนเลือดที่ต้องการ และ CBC กรณีที่ไม่มีผล CBC มาก่อนยืนยันรายการทั้งหมดก่อนส่ง specimen ไปห้อง Lab

2. การส่งเลือดจากงานชันสูตรไปโรงพยาบาลศูนย์ตรัง

- 2.1 ห้อง Lab ตรวจ CBC ดูค่า Hct. ก่อนขอไป รพศ.ตรัง และโทรประสานหน่วยงานที่ขอเลือด กรณี Hct. เพิ่มขึ้นจากเดิมและดูผล Lab ตัวอื่นที่ส่งเจาะไว้ก่อนแล้ว ณ วันนั้น (ถ้ามี) เพื่อรายงานแพทย์ และเพื่อตัดสินใจในการให้เลือด หรือไม่ให้
- 2.2 หาก Case ขอเลือดมี Plan Refer อยู่แล้ว Lab จะขอ Off การขอเลือดให้เอง
- 2.3 ห้อง Lab โทรประสาน รพศ.ตรัง เพื่อทำการขอ PRC มาทำการ Cross matching ที่ รพ.ก้านตงเอง

3. การให้เลือดผู้ป่วย

1. ชั้นเตรียมเพื่อให้เลือด

1.1 ประเมินสภาพผู้ป่วย

1.2 อธิบายให้ผู้ป่วยเข้าใจถึงความจำเป็นในการให้เลือด

1.3 แขนงป้ายข้อควรปฏิบัติขณะผู้ป่วยได้รับเลือด พร้อมทั้งอธิบายถึงภาวะซ้อนที่อาจเกิดขึ้น

1.4 ล้างมือด้วยวิธี Hygienic hand washing ก่อนเตรียมอุปกรณ์

1.5 เตรียมอุปกรณ์

- ชนิดของเลือดตามแผนการรักษา
- ชุดสำหรับให้เลือด
- เสาวขนถุงเลือดพร้อมกับเครื่องควบคุมการให้เลือด
- Medicut No 18 หรือ 20
- สำลี Alcohol
- สายยางรัดแขน
- พลาสเตอร์ใส พลาสเตอร์ยา
- ถุงมือสะอาด

2. ตรวจสอบวันหมดอายุของเลือด ถ้าพบวันหมดอายุไม่นำมาให้ผู้ป่วย และให้ส่งคืนชั้นสูตร

3. ตรวจสอบเลือด หมู่เลือด ใบแจ้งถ่ายเลือด ใบรายงานที่คลังขวด/ถุงเลือด ฉลากปิดข้างขวด/ถุงเลือดเลขที่ผู้บริจาคเลือด ชื่อ นามสกุลผู้ป่วยและ วัน เดือน ปีเกิด ให้ตรงตามแผนการรักษาและผู้ป่วย

โดย Print ใบรายงานผลการ Cross match และหมู่เลือดมาตรวจสอบกับฉลากที่ถุงเลือดทุกครั้ง

4. ตรวจสอบเลือดในถุงมีฟองอากาศและเลือดสีเปลี่ยนแปลงหรือไม่เลือดตกตะกอนหรือไม่ ถ้ามีลักษณะดังกล่าวยกเลิกการให้เลือด เนื่องจากถ้ามีฟองแสดงว่ามีแบคทีเรีย ถ้าเปลี่ยนสี ชุ่น หรือตกตะกอนแสดงว่าเม็ดเลือดแดงแตก

5. จัดท่าผู้ป่วยในท่าที่สบาย

6. ตรวจวัดสัญญาณชีพและลงบันทึกในเวชระเบียนก่อนให้เลือด

7. ล้างมือให้สะอาดด้วยวิธี Hygienic handwashing

8. ต่อกุญให้เลือดจากถุงเลือดด้วยวิธีปราศจากเชื้อ

9. จัดให้เลือดจากถุงเลือดไหลเข้าสายต่อกุญให้เลือด โดยไม่ให้มีฟองอากาศแทรก ปิด clamp ของกุญให้เลือด

10. แขนงถุงให้เลือดสูงกว่าระดับหัวใจ 3-4 ฟุต

ระเบียบปฏิบัติ
โรงพยาบาลกั้นตัง

เรื่อง แนวทางการให้เลือดผู้ป่วย
เอกสารเลขที่ SP-PCT-022
หน้าที่ 3/3

11. เลือดตำแหน่งหลอดเลือดที่จะให้เลือดแล้วรัดด้วยสายรัดเหนือบริเวณที่ให้
12. ใช้สำลี ชุบ Alcohol 70% เช็ดบริเวณที่แทงเข็มรอให้แห้ง ในกรณีผู้ป่วยภูมิต้านทานต่ำ ใช้ 2% Chlohexidine in 70% Alcohol เช็ดผิวหนังแทน
13. แขนงเข็มเข้าไปตามแนวของหลอดเลือดดำในทิศทางเข้าสู่หัวใจ
14. เมื่อเข็มเข้าไปในหลอดเลือดดำแล้ว ปลดสายรัดออก ต่อสายชุดให้เลือดเปิด Clamp
15. ปิดพลาสติกครอบยา บริเวณรอยต่อของเข็มกับผิวหนังแล้วปิดพลาสติกใสตรงหัวเข็มและสายยางชุดให้เลือด บางส่วนไม่ให้เลื่อนหลุดและไม่หักพับงอ
16. คำนวณอัตราการไหลของเลือด โดยดูจำนวนเลือดจากถุงเลือดว่าจำนวนกี่ซีซีแล้วหารด้วยจำนวนชั่วโมงที่ให้เลือดคือ 4 ชม. หรือตามแผนการรักษา ใส่ Set ให้เลือดผ่านเครื่องควบคุมการให้เลือด แล้ว Set rate ตามที่กำหนดไว้ ในระยะ 15 นาทีแรก สังเกตปฏิกิริยา หนาวสั่น คลื่นไส้ อาเจียน มีผื่นหรือใจสั่น หัวใจเต้นเร็ว หายใจเหนื่อยหอบ ถ้าไม่มีอาการก็ให้ rate เดิมต่อ และเฝ้าระวังภาวะแทรกซ้อนจากให้เลือดต่อ หากพบว่ามีอาการข้างเคียง เช่น หนาวสั่น มีไข้หรืออาการอื่นๆ ให้หยุดการให้เลือดและรายงานแพทย์เวรทันที พร้อมบันทึกอาการเปลี่ยนแปลงใน Nurse Note
17. ตรวจสอบสัญญาณชีพอีกครั้งและทุก 4 ชั่วโมง หากให้เลือดหมดแล้วต้องตรวจสอบสัญญาณชีพภายใน 15 นาที
18. เก็บอุปกรณ์ ล้างทำความสะอาด และเก็บเข้าที่ให้เรียบร้อย
19. ล้างมือให้สะอาด
20. บันทึกรายงานการให้เลือดในเวชระเบียน

หมายเหตุ

- หลังจากรับเลือดจากห้อง Lab ต้องให้เลือดทันทีและไม่เกิน 24 ชั่วโมง โดยเก็บที่อุณหภูมิตู้เย็น 4 องศาเซลเซียส
- กรณีจำเป็นต้องคืนเลือดต้องคืนก่อน 2 ชม โดยโทรประสานเจ้าหน้าที่ห้อง Lab ทันที
- กรณีผู้ป่วย admit ก่อน 10.00 น. ในวันราชการและแพทย์มี order ให้ G/M ก่อนส่งผู้ป่วยเข้า admit ให้ดำเนินการขอเลือดก่อนส่งผู้ป่วย admit
- เอกสารแนบท้ายการเฝ้าระวังอาการภาวะแทรกซ้อน